

แบบฟอร์มสรุปข้อมูลผลการดำเนินงาน

๑. รายละเอียดโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่สำคัญของหน่วยงาน

๑. ชื่อโครงการ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กิจกรรม : การประยุกต์ใช้นวัตกรรมเกษตรเพื่อยกระดับการผลิตมะขามหวานจังหวัดอุดรดิตถ์

๒. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรดิตถ์

หน่วยงานร่วมดำเนินการ : ศูนย์ AIC จังหวัดอุดรดิตถ์ (คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์)

๓. ปีงบประมาณและแหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วงเงินงบประมาณ : ๖๗๘,๗๐๐ บาท

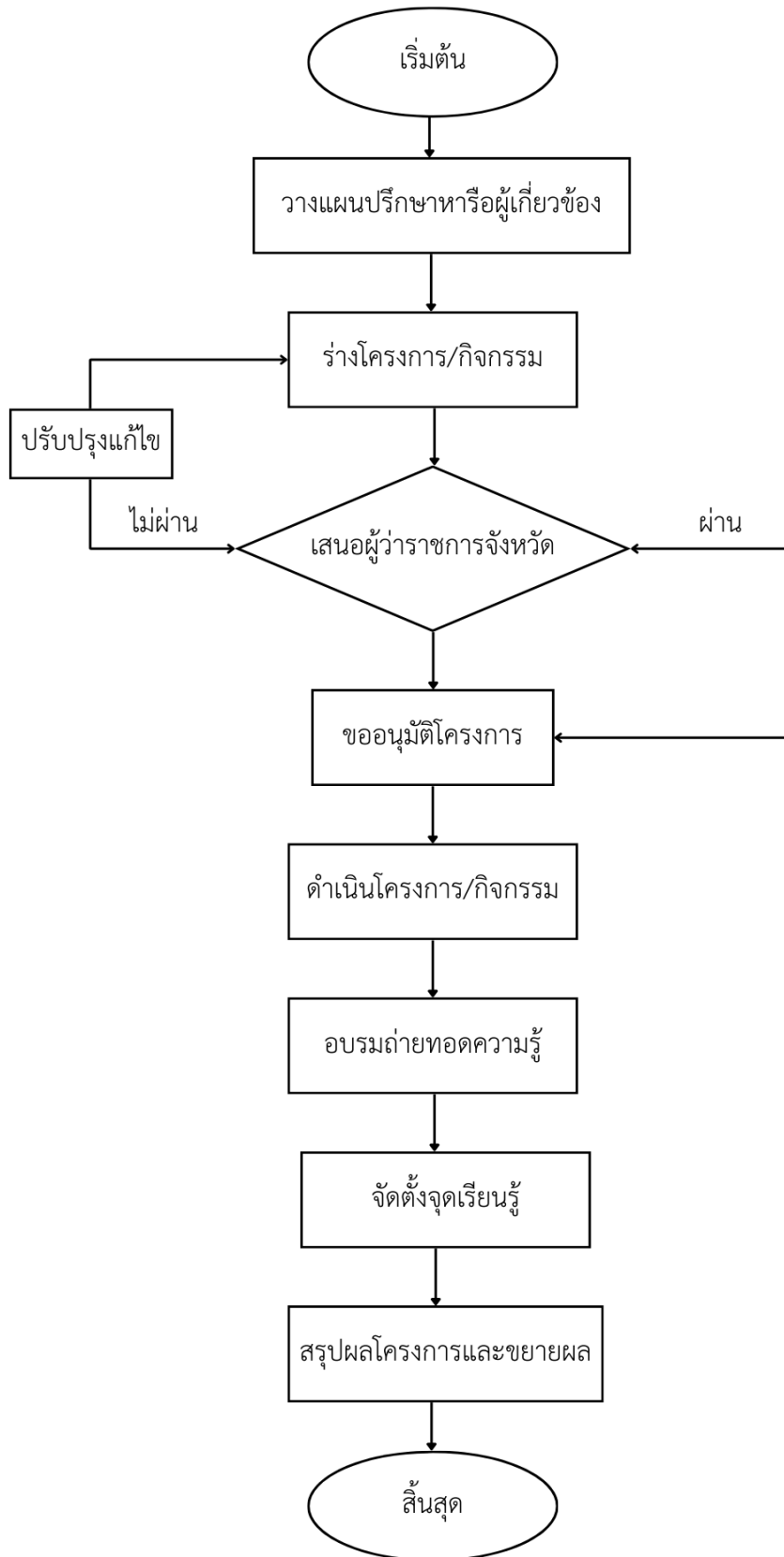
๒. ปัญหา

มะขามหวานเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของ จ.อุดรดิตถ์ ปลูกมากในพื้นที่ อ.ปากท่า และ อ.บ้านโคก แต่เกษตรกรผู้ปลูกมะขามหวานส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการผลิตแบบดั้งเดิม ส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตสูง อีกทั้งยังขาดการจัดการที่เหมาะสมในด้านดิน ปุ๋ย และการป้องกันโรคแมลง ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สม่ำเสมอและมีคุณภาพตกเกรดจำนวนมาก นอกจากนี้ยังประสบปัญหาศัตรูพืช เช่น หนอนคืบ เพลี้ยแป้ง และเชื้อรา ซึ่งสร้างความเสียหายต่อผลผลิตมากถึงร้อยละ ๘๐ ขณะเดียวกันช่องทางการตลาดยังมีข้อจำกัด เกษตรกรต้องพึ่งพาพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ส่งผลให้ราคาขายไม่เป็นธรรมและรายได้ไม่มั่นคง อีกทั้งยังขาดระบบการจัดการความรู้และการพัฒนาเกษตรกรอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการแข่งขันและการสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาว

๓. แนวทางแก้ไขปัญหา

ในการแก้ไขปัญหาการผลิตมะขามหวาน ได้ดำเนินการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการผลิตอย่างเป็นระบบ โดยการจัดประชุมเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของเกษตรกร เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาพัฒนาและออกแบบหลักสูตรการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่ ดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรจำนวน ๑๕๕ ราย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการสวนมะขามอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต เช่น การตรวจวิเคราะห์ดินรายแปลง และการจัดการธาตุอาหารพืชอย่างถูกต้อง และอบรมในหลักสูตร “การบริหารจัดการเพื่อยกระดับการผลิตมะขามหวานครบวงจร” ซึ่งครอบคลุมทั้งการเพาะปลูกที่มีคุณภาพ การป้องกันและกำจัดโรคแมลง การใช้ปุ๋ยและฮอร์โมนพืช ตลอดจนการปฏิบัติการผสมปุ๋ยและการปรับสภาพน้ำ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงในแปลงของตนเอง มีการจัดตั้งจุดเรียนรู้ต้นแบบจำนวน ๔ จุด เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ต่อยอดให้แก่เกษตรกรรายอื่นในชุมชน และจัดเวทีสรุปผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความต่อเนื่องของการพัฒนา และเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการขยายผลในอนาคต อันจะนำไปสู่การยกระดับการผลิตมะขามหวานจังหวัดอุดรดิตถ์อย่างยั่งยืน

๔. แบบจำลองกระบวนการทำงานของนวัตกรรม (Prototype)

๑. กระบวนการทำงานเริ่มต้นจากการวางแผนและปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เมื่อได้ข้อสรุปแล้วจึงทำการร่างโครงการหรือกิจกรรมขึ้น หากร่างโครงการยังไม่สมบูรณ์ จะต้องนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขก่อน จากนั้นจึงเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

๒. หากร่างโครงการผ่านการพิจารณาจะส่งต่อไปยังขั้นตอนการขออนุมัติโครงการอย่างเป็นทางการ แต่หากไม่ผ่าน จะต้องนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอใหม่ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้ว จึงเข้าสู่ขั้นตอนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามแผนที่วางไว้

๓. กระบวนการดำเนินงาน จะมีการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปปรับใช้จริงในพื้นที่ พร้อมทั้งมีการจัดตั้ง “จุดเรียนรู้” เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสาธิตการปฏิบัติ

๔. จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการสรุปผลโครงการ พร้อมทั้งขยายผลให้เกิดการนำไปใช้ต่อไปในวงกว้าง และกระบวนการทั้งหมดจะสิ้นสุดลงเมื่อได้ผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ทั้งในด้านองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดสู่ประชาชน การสร้างต้นแบบการเรียนรู้ และการต่อยอดเพื่อขยายผลสู่ชุมชนหรือพื้นที่อื่น ๆ

๕. ผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด มีผลงานที่เป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร

การดำเนินกิจกรรมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเกษตรเพื่อยกระดับการผลิตมะขามหวานจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในด้านการเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ผลการดำเนินงานทำให้เกิดผลงานที่เป็นรูปธรรม โดยมีเกษตรกรจำนวน ๑๕๕ ราย ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมการผลิต และสามารถนำไปปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผลผลิตมะขามหวานเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒-๕ เท่า ลดอัตราผลผลิตตกเกรดลงกว่า ๒๐% และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศัตรูพืชได้มากกว่า ๔๐% ทำให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้น พร้อมทั้งการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นเครือข่ายการตลาดที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีโอกาสสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง นอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับจังหวัดอุดรดิตถ์ในฐานะแหล่งผลิตมะขามหวานคุณภาพที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และสร้างประโยชน์โดยตรงต่อประชาชน ทั้งในด้านรายได้ คุณภาพชีวิต และความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของจังหวัด อีกทั้งยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดหลักของจังหวัดอุดรดิตถ์ ในการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด การยกระดับการผลิตมะขามหวานอุดรดิตถ์ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับจังหวัดโดยตรงเกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นเกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปที่สร้างรายได้ใหม่ ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ GPP ของจังหวัดอุดรดิตถ์เพิ่มขึ้น และเป็นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงมากขึ้น

๖. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ไม่มี

๗. รางวัลที่ได้รับ

รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี ๒๕๖๘ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ระดับดีเด่นผลงาน “พลังแห่งความร่วมมือยกระดับมะขามหวานอุดรดิตถ์ เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน”